

Barnevernsreformen- en oppvekstreform

Ida Kjerschow Harstad
Avdelingsdirektør
Enhet barnevern og familie
Statsforvalteren i Innlandet

Statsforvalteren i Innlandet

26. mai 2021

Hva har betydning for god oppvekst?

I følge FHIs oppvekstprofil er følgende forhold sentrale:

- At barn og unge føler tilhørighet og trygghet i familien, blant venner og i nærmiljøet.
- At barn og unge får god tilknytning til skole og etterhvert arbeidsliv.
- At barn og unge har god psykisk og fysisk helse.
- At barn og unge med innvandrerbakgrunn har de samme mulighetene som andre jevnaldrende.
- At familiens økonomi er trygg og forutsigbar og at familiens levekår er gode.

En reform for kommunens oppvekstarbeid

Barnevernsreformen gjelder ikke bare for barnevernet, men vil påvirke kommunens helhetlige arbeid for tidlig innsats overfor barn og familier-

Det er en oppvekstreform.

Overføringer av økonomi og fagansvar fra stat til kommune skal tilrettelegge for lokalt tilpassede tiltak og et mer samlet og målrettet familiestøttende arbeid.

Målet er at kommunene skal øke innsatsen og vekten på det forebyggende arbeidet totalt.

Bakgrunn

- Mer ansvar til kommunene og nærhet til familienes behov lokalt, vil gi best hjelp.
- Tidlig innsats er en investering i innbyggernes velferd som kan spare kommunen for mer inngripende og kostbare tiltak senere.

Hovedmål med reformen

- Kommunene skal styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging
- Hjelpen skal bli bedre tilpasset barn og familiers behov
- Rettsikkerheten til barn og familier skal bli godt ivaretatt
- Ressursbruken og oppgaveløsningen i barnevernet skal bli mer effektiv

Særlig betydning
Noen familier har
behov for hjelp fra
flere sektorer i
kommunen
samtidig.

enger hjelp ir invadert

Statsforvalteren i Innlandet

Facebook Statsforvalteren i Innlandet
Nettside www.statsforvalteren.no/in

Nødvendig med samarbeid

Barnehageloven § 21

...Barnehagepersonale skal i sitt arbeid være oppmerksom på forhold som bør føre til tiltak fra kommunens side.....

Sosialtjenesteloven §13

....Kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen skal samarbeide med andre sektorer og forvaltningsnivåer når dette kan bidra til å løse oppgavene som den er pålagt etter denne loven....

Opplæringslova § 15-8

Skolen skal samarbeide med relevante kommunale tenester om vurdering og oppfølging av barn og unge med helsemessige, personlege, sosiale eller emosjonelle vanskar.

Barneverntjenesteloven § 3-2

...Barneverntjenesten skal samarbeide med andre sektorer og forvaltningsnivåer når dette kan bidra til å løse oppgaver som den er pålagt etter denne loven....

Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-4

....plikt til å legge til rette for samhandling mellom ulike deltjenester innad i kommunen og med andre tjenesteytere der dette er nødvendig for å tilby tjenester omfattet av loven her....

Det er regler for samarbeid i særlovene for alle de kommunale tjenestene som har ansvar for arbeid med barn og familier.

Oppvekstreformen tilrettelegger

- Faglige og økonomiske overføringer gir mulighetsrom.
- Med reformen fjernes refusjonsordningene for fosterhjem, egenandelene for statlige tiltak øker og de øremerkede midlene til barnevernet faller bort.
- De økte utgiftene kompenseres med økning i rammetilskuddet til kommunene.
- Ansvarsendringene skal gi insentiver til økt forebygging og tidlig hjelp lokalt.

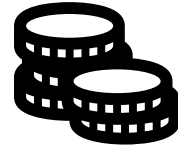
Budsjettoverføringer

Økningen i rammetilskuddet blir fordelt med utgangspunkt i kostnadsnøklerne i inntektssystemet.

Kostnadsnøkkelen for barnevern

- Befolkningsstørrelse (barnebefolkningen).
- Barn med enslige forsørgere
- Familier med lavinntekt

Faktiske utgifter til barnevern blir i tillegg delvis kompensert, men bare i en overgang.

Det kommer forslag om overgangsordninger som legges frem for regjeringen og eventuelt vedtas til høsten.

Tildelingene og rammene fremkommer i kommuneproposisjonen.

KS kan veilede videre om budsjettoverføringenes betydning.

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet har også informasjon på www.bufdir.no

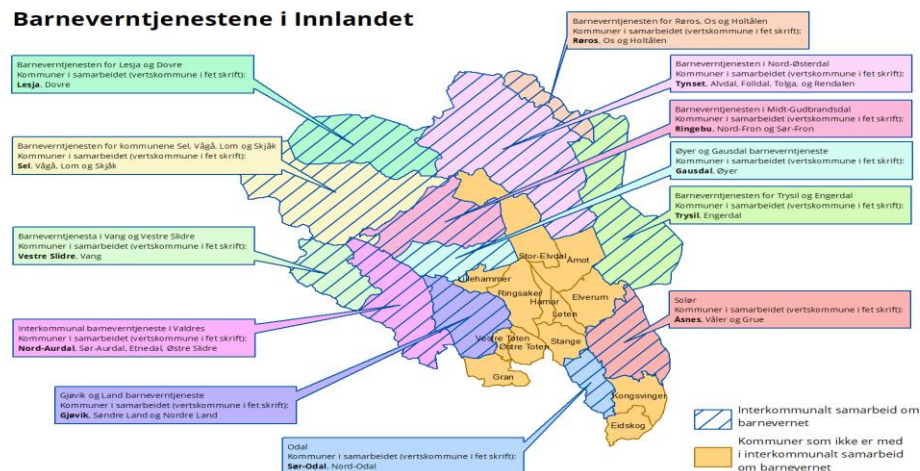

Viktig refleksjoner

- Hva betyr endringene for vår kommune?
- Hvilke behov har vi for samarbeid og tiltak?
- Hvilke tiltak bør vi utvikle og satse på?
- Har vi behov for mer kompetanse i møte med reformen?
- Hvilke krav stiller reformen til ledelse og økonomistyring?

Barneverntjenestene i Innlandet

Hva er tilstandsbilde i kommunen?!

Tilstandsbilder- eksempler

	Andel barn med bekymringsmelding	Utgifter til forebygging- helse	Barn i lavinntektsfamilier	Andel nettverksfosterhjem	Andel gjennomført VGS
Ringsaker	5,5 %	3 644	13.3 %	36 %	76 %
Hamar	4,7 %	3 569	13.8 %	31.6 %	82 %
Stange	5,4 %	4 526	14.6 %	36.7 %	77 %
Løten	5,5 %	4 514	15.4 %	42.3 %	72 %
Landet	5,3 %	4 037	...	31.6 %	77 %

Tiltak for å lykkes

- Bruke mindre statlige tiltak, og bygge opp lokale.
- Rekruttere større andel fosterhjem i familie og nettverk lokalt
- Ha god oversikt over eksisterende tiltaksapparat i kommunen.
- Søke samarbeid med andre kommuner der det er hensiktsmessig.
- God samhandling og tverrfaglig samarbeid internt
- Ta ledelse- ikke overlat til de enkelte tjenestene å ta initiativ til samarbeid.
- Spør barna!

Kommuner som lykkes

- Har utført gode behovsanalyser
- Har et helhetlig og samarbeidende tjenestetilbud
- Sikrer at alle sektorer bidrar til forebygging
- Satser på relevante lavterskeltilbud slik at færre familier får behov for barneverntiltak
- God politisk og administrativ styring og forankring av tjenestetilbudet
- Har hensiktsmessige samarbeid på tvers av kommuner.

Viktig å være oppmerksom på

- Selv om fokus dreier mot forebygging generelt, må kommunen fortsatt ta like godt vare på de barna kommunen og barnevernet har i tiltak og under omsorg.
- Det må fortsatt være rom for omsorgsovertakelser og bruk av statlige tiltak når det er nødvendig og til barnas beste.
- Reformen innebærer et forsterket ansvar for fosterbarna.

Ny barnevernslov, og endringer som gjelder fra 2022, tydeliggjør at kommunen som helhet, og ikke bare barnevernstjenesten, har ansvar for å forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer.

Ansvar for å følge med

- Lovfestet krav til årlig tilstandsrapportering om barnevernet for kommunestyret fra 2021- kommunedirektøren skal ta initiativ.
- Administrativt lederansvar, styring og internkontroll er tydeliggjort i kommuneloven.
- Nytt lovkrav- Kommunestyret skal i 2022 vedta kommunens forebyggende plan.

Kontakt og spørsmål

Statsforvalteren ønsker videre dialog om reformen og møter med kommunene til høsten.

Vår kontaktperson for reformen er
Iren W. W Skurdal irwsk@statsforvalteren.no

Lykke til med reformarbeidet!